

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยการใช้แบบสอบถาม เพื่อศึกษาคุณค่าของกิจกรรมศิลปศึกษา ความการรับรู้ของครูศิลปศึกษาและผู้เชี่ยวชาญทางศิลปศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินงานเป็นขั้นตอนดังนี้

✓ วิธีดำเนินการวิจัย

1. สำรวจและศึกษาเนื้อหาของกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษาจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และแผนการสอนวิชาศิลปศึกษา กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง 6

2. ศึกษาจุดประสงค์ และคุณสมบัติที่ต้องการเน้นจากแผนการสอนวิชาศิลปศึกษาของกลุ่มวิชาสร้างเสริมลักษณะนิสัย และแบ่งคุณค่าของกิจกรรมศิลปศึกษาในด้านต่าง ๆ เป็น 12 ด้าน แต่เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาแล้วเห็นควรให้ปรับปรุงเหลือเพียง 9 ด้าน (ดูคำจำกัดความ)

3. การเลือกตัวอย่างประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ ประชากรที่เป็นครูศิลปศึกษาระดับประถมศึกษาและผู้เชี่ยวชาญทางศิลปศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้หลักเกณฑ์ ดังนี้

3.1 ตัวอย่างประชากรที่เป็นครูศิลปศึกษาระดับประถมศึกษา ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างประชากรแบบแบ่งเป็นกลุ่ม (Cluster Sampling) (ประคอง กรรณสูตร 2525 : 80) โดยแบ่งครูศิลปศึกษาระดับประถมศึกษา ซึ่งอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ตามสังกัดต่าง ๆ เป็น 3 สังกัด

3.1.1 โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตกรุงเทพมหานคร มีทั้งหมด 36 โรงเรียน เลือกสุ่มตัวอย่างประชากรร้อยละ 15 ได้เป็นจำนวน 5 โรงเรียน

3.1.2 โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร มีทั้งหมด 421 โรงเรียน เลือกสุ่มตัวอย่างประชากร ร้อยละ 15 ได้เป็นจำนวน 64 โรงเรียน

3.1.3 โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีทั้งหมด 480 โรงเรียน เลือกกลุ่มตัวอย่างประชากรร้อยละ 15 ได้ เป็นจำนวน 76 โรงเรียน

เมื่อได้โรงเรียนตามตัวอย่างในข้อ 3.1.1 ถึง 3.1.3 จึงสุ่มตัวอย่างครูศิลปศึกษาที่อยู่ในโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากรด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบธรรมดา (Simple Random Sampling) ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนครูศิลปศึกษาที่อยู่ในโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร

ลำดับ ที่	โรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ทั้ง 24 เขตในกรุงเทพมหานคร	โรงเรียนประถมศึกษา		ครูศิลปศึกษาที่เป็น ตัวอย่างประชากร (โรงเรียนละ 1 คน)
		ประชากร	ตัวอย่าง ประชากร ร้อยละ 15	
1.	สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร	36	5	5
2.	สังกัดกรุงเทพมหานคร	421	64	64
3.	สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน	480	76	76
	รวม	937	145	145

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนตัวอย่างประชากรซึ่งเป็นโรงเรียนประถมศึกษา
และครูศิลปศึกษา 3สังกัด ทั้ง 24 เขต ในกรุงเทพมหานคร
โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร ร้อยละ 15

ลำดับที่	รายชื่อเขต ในกรุงเทพมหานคร	สังกัด สป. กทม.*			สังกัด กทม. **			สังกัด สช.***		
		จำนวน โรงเรียน		จำ นวน ครู	จำนวน โรงเรียน		จำ นวน ครู	จำนวน โรงเรียน		จำ นวน ครู
		ทั้ง หมด	ตัวอย่าง ประชากร ร้อยละ15		ทั้ง หมด	ตัวอย่าง ประชากร ร้อยละ15		ทั้ง หมด	ตัวอย่าง ประชากร ร้อยละ15	
1.	พระนคร	3	1	1	11	2	2	20	3	3
2.	ดุสิต	3	1	1	16	2	2	47	7	7
3.	พญาไท	2	-	-	5	1	1	34	5	5
4.	ห้วยขวาง	2	-	-	4	1	1	19	3	3
5.	บึงกุ่ม	2	-	-	4	1	1	11	2	2
6.	สัมพันธวงศ์	2	-	-	3	1	1	4	1	1
7.	ปทุมวัน	-	-	-	9	1	1	17	3	3
8.	บางรัก	-	-	-	5	1	1	21	3	3
9.	ยานนาวา	3	1	1	15	2	2	46	7	7
10.	พระโขนง	5	1	1	48	7	7	57	9	9
11.	บางกะปิ	1	-	-	31	5	5	17	3	3
12.	บางเขน	1	-	-	28	4	4	38	6	6
13.	ลาดกระบัง	-	-	-	19	3	3	3	1	1
14.	หนองจอก	-	-	-	37	6	6	4	1	1
15.	มีนบุรี	-	-	-	31	5	5	4	1	1
16.	ธนบุรี	1	-	-	16	2	2	27	4	4
17.	คลองสาน	-	-	-	7	1	1	17	3	3
18.	บางกอกใหญ่	4	1	1	6	1	1	12	2	2

ตารางที่ 2 (ต่อ) แสดงจำนวนตัวอย่างประชากรซึ่งเป็นโรงเรียนประถมศึกษา
และครูศิลปศึกษา 3 สังกัด ทั้ง 24 เขต ในกรุงเทพมหานคร
โดยการเลือกสุ่มตัวอย่างประชากร ร้อยละ 15

ลำดับที่	รายชื่อเขต ในกรุงเทพมหานคร	สังกัด สป.กทม.*			สังกัด กทม.**			สังกัด สช.***		
		จำนวน โรงเรียน		จำ นวน	จำนวน โรงเรียน		จำ นวน	จำนวน โรงเรียน		จำ นวน
		ทั้ง หมด	ตัวอย่าง ประชากร ร้อยละ 15	ครู	ทั้ง หมด	ตัวอย่าง ประชากร ร้อยละ 15	ครู	ทั้ง หมด	ตัวอย่าง ประชากร ร้อยละ 15	ครู
19.	บางกอกน้อย	2	-	-	25	4	4	29	4	4
20.	ภาษีเจริญ	2	-	-	22	3	3	23	3	3
21.	ตลิ่งชัน	1	-	-	22	2	2	6	1	1
22.	ราชบุรีบูรณะ	-	-	-	13	2	2	9	1	1
23.	บางขุนเทียน	2	-	-	35	5	5	10	2	2
24.	หนองแขม	-	-	-	9	1	1	5	1	1
	รวม	36	5	5	421	64	64	480	76	76

รวมครูศิลปศึกษาที่เป็นตัวอย่างประชากรทั้งหมด 145 คน

หมายเหตุ * หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
กรุงเทพมหานคร

** หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

*** หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาเอกชน

3.1 ตัวอย่างประชากรที่เป็นผู้เชี่ยวชาญทางศิลปศึกษา คือ

3.1.1 อาจารย์ผู้สอนศิลปศึกษาในระดับอุดมศึกษา ได้แก่ อาจารย์มหาวิทยาลัย อาจารย์วิทยาลัย เทคโนโลยีและอาชีวศึกษา อาจารย์วิทยาลัยครู

3.1.2 ศึกษาพิเศษ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

3.1.3 ครูศิลปศึกษาซึ่งประสบผลสำเร็จในการสอน และนักเรียนในความดูแล มีผลงานชนะการประกวดภาพเขียนที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้นทั้งในและนอกประเทศ

ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างประชากรแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือเลือกโดยพิจารณาความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนตัวอย่างประชากรที่เป็นผู้เชี่ยวชาญทางศิลปศึกษาโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างประชากรแบบเจาะจง เลือกพิจารณาตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

ลำดับที่	ผู้เชี่ยวชาญทางศิลปศึกษาจากสถาบันต่าง ๆ	จำนวน ตัวอย่างประชากร
1.	อาจารย์มหาวิทยาลัย ภาควิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	7
2.	อาจารย์มหาวิทยาลัย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร	7
3.	อาจารย์วิทยาลัย เทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเพาะช่าง	8
4.	อาจารย์วิทยาลัยช่างศิลป์ กรมศิลปากร	8
5.	อาจารย์วิทยาลัยครูพระนคร ภาควิชาศิลปศึกษา	7
6.	อาจารย์วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ภาควิชาศิลปศึกษา	6
7.	อาจารย์วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ภาควิชาศิลปศึกษา	6
8.	อาจารย์วิทยาลัยครูจันทระ เกษม ภาควิชาศิลปศึกษา	3
9.	อาจารย์วิทยาลัยครูสวนดุสิต	6
10.	อาจารย์วิทยาลัยครูธนบุรี ภาควิชาศิลปศึกษา	4
11.	ศึกษาพิเศษ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร	3
12.	ครูสอนศิลปศึกษาระดับประถมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งประสบ ผลสำเร็จในการสอนและ นักเรียนในความดูแลมีผลงานชนะการ ประกวดภาพเขียนที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้นทั้งในและนอกประเทศ	

ลำดับที่	ผู้เชี่ยวชาญทางศิลปศึกษาจากสถาบันต่าง ๆ	จำนวน ตัวอย่างประชากร
	จำนวน 30 โรงเรียน	50
รวม		145

รวมตัวอย่างประชากรที่เป็นผู้เชี่ยวชาญทางศิลปศึกษาทั้งหมด 145 คน
รวมตัวอย่างประชากรทั้งหมด 290 คน (ครูศิลปศึกษา 145 คน ผู้เชี่ยวชาญทางศิลปศึกษา 145 คน)

4. นอกจากนี้มีการสุ่มถามความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ถึง 6 จำนวน 300 คน จากโรงเรียน 145 โรงเรียน ที่สุ่มตัวอย่างครุไว้แล้ว โดยวิธีการให้นักเรียนตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับกิจกรรมศิลปศึกษาที่นักเรียนกำลังปฏิบัติอยู่ว่านักเรียนได้รับคุณค่าอะไรจากกิจกรรมศิลปศึกษานั้น เพื่อนำมาประกอบการอภิปรายผล โดยให้นักเรียนตอบแบบสอบถามโรงเรียนละ 2-3 คนต่อกิจกรรมศิลปศึกษาหนึ่งประเภท

5. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามการรับรู้ของครูศิลปศึกษาและผู้เชี่ยวชาญทางศิลปศึกษา เกี่ยวกับคุณค่าของกิจกรรมศิลปศึกษาต่อนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

5.1 คัดเลือกกิจกรรมศิลปศึกษาจากแผนการสอนศิลปศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง 6 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ได้กิจกรรมศิลปศึกษาที่ไม่ซ้ำกันรวม 69 กิจกรรม เพื่อใช้ในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณค่าของกิจกรรมศิลปศึกษาต่อนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตามการรับรู้ของครูศิลปศึกษาและผู้เชี่ยวชาญทางศิลปศึกษา

5.2 ศึกษาจุดประสงค์ และคุณสมบัติที่ต้องการเน้นจากแผนการสอนวิชาศิลปศึกษาของกลุ่มวิชาสร้างเสริมลักษณะนิสัย และแบ่งคุณค่าของกิจกรรมศิลปศึกษาในการส่งเสริมด้านต่าง ๆ เป็น 12 ด้าน แต่เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาแล้วเห็นควรให้ปรับปรุงเหลือเพียง 9 ด้าน ดังนี้

- 5.2.1 ด้านการส่งเสริมความรู้ทางศิลปะ
- 5.2.2 ด้านการส่งเสริมเทคนิคการทำงานศิลปะ
- 5.2.3 ด้านการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์
- 5.2.4 ด้านการส่งเสริมพัฒนาการทางอารมณ์
- 5.2.5 ด้านการส่งเสริมความสนุกสนาน เพลิดเพลิน
- 5.2.6 ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์และการทำงานร่วมกับผู้อื่น
- 5.2.7 ด้านการส่งเสริมการประหยัด
- 5.2.8 ด้านการส่งเสริมการนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน
- 5.2.9 ด้านการส่งเสริมการสร้างนิสัยที่ดีในการทำงาน

5.3 ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม โดยครอบคลุมตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยนี้ แบ่งออกเป็น 2 ชุด

- ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับครูศิลปศึกษา เล่มสี่ เหลือง
ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญทางศิลปศึกษา เล่มสี่ เขียว

แบบสอบถามทั้ง 2 ชุด มีลักษณะเหมือนกัน แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบ ลักษณะคำถามเป็นแบบให้เลือกตอบข้อที่ตรงกับผู้ตอบมากที่สุด เลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียวมี 7 ข้อ ใช้แบบสำรวจรายการ (Check - List)

ตอนที่ 2 สอบถามการรับรู้ของครูศิลปศึกษาและผู้เชี่ยวชาญทางศิลปศึกษา เกี่ยวกับคุณค่าของกิจกรรมศิลปศึกษาต่อนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ซึ่งแบ่งกิจกรรมศิลปศึกษาออกเป็น 6 ประเภท แต่ละประเภทมีจำนวนรายการ ดังนี้

ประเภท 1. การเขียนภาพและระบายสี	23 ข้อ
ประเภท 2. การปั้น แกะสลัก	16 ข้อ
ประเภท 3. การพิมพ์ภาพ	9 ข้อ
ประเภท 4. งานออกแบบสร้างสรรค์จากเศษวัสดุ	11 ข้อ
ประเภท 5. งานสาน ถักทอ และเย็บปัก	6 ข้อ

ประเภท 6. การรู้คุณค่าทางศิลปะ	4	ข้อ
รวม	69	ข้อ

โดยให้ตอบ เป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ซึ่งกำหนด
ค่าคะแนนไว้เป็น 5 ระดับ ความหมาย ดังนี้

คะแนน 4	หมายความว่า	มีคุณค่ามากที่สุด
คะแนน 3	หมายความว่า	มีคุณค่ามาก
คะแนน 2	หมายความว่า	มีค่าปานกลาง
คะแนน 1	หมายความว่า	มีค่าน้อย
คะแนน 0	หมายความว่า	มีค่าน้อยที่สุด หรือ ไม่มีคุณค่า

และถ้ากิจกรรมใดเหมาะสมกับระดับชั้นใด มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย หรือ
ไม่เหมาะสม ในด้านการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ และความคิดสร้างสรรค์ ด้าน
ทักษะทางศิลปะ หรือทัศนคติ และการมองเห็นคุณค่าทางศิลปะ ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดง
การรับรู้โดยการเขียนตัวเลขตามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ซึ่งแบ่งออก
เป็น 5 ระดับ ความหมายดังนี้

คะแนน 4	หมายความว่า	เหมาะสมมากที่สุด
คะแนน 3	หมายความว่า	เหมาะสมมาก
คะแนน 2	หมายความว่า	เหมาะสมปานกลาง
คะแนน 1	หมายความว่า	เหมาะสมน้อย
คะแนน 0	หมายความว่า	เหมาะสมน้อยที่สุด หรือ ไม่เหมาะสม

ตอนที่ 3. ข้อมูลที่ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงการรับรู้และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนศิลปศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ข้อ ใช้แบบสอบถาม
แบบปลายเปิด (Open - Ended)

5.4 นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม เพื่อสำรวจความคิดเห็นของ
นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ถึง 6 เกี่ยวกับ กิจกรรมศิลปศึกษาที่นักเรียนกำลัง
ปฏิบัติอยู่ว่านักเรียนได้รับคุณค่าจากกิจกรรมศิลปศึกษานั้นประการใด เพื่อนำมาประกอบการ

อภิปรายผล ลักษณะแบบสอบถามเกี่ยวกับกิจกรรมศิลปศึกษา มีทั้งหมด 5 ชุด ใช้แบบสำรวจ
รายการ (Check - List) ดังนี้

- ชุดที่ 1 ประเภทการเขียนภาพและระบายสี
- ชุดที่ 2 ประเภทการปั้น แกะสลัก
- ชุดที่ 3 ประเภทการพิมพ์ภาพ
- ชุดที่ 4 ประเภทงานออกแบบสร้างสรรค์จากเศษวัสดุ
- ชุดที่ 5 ประเภทงานสาน ถักทอ และเย็บปัก

ลักษณะแบบสอบถามแต่ละชุด แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1. สอบถามสถานภาพของนักเรียน ลักษณะคำถาม เป็นแบบให้เลือกตอบข้อ
ที่ตรงกับผู้ตอบมากที่สุด เลือกตอบได้เพียงข้อเดียวมี 3 ข้อ

ตอนที่ 2. สอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมศิลปศึกษาที่นักเรียน
กำลังปฏิบัติอยู่ในชั่วโมง คำถามทั้งหมดมี 10 ข้อเป็นแบบให้เลือกตอบ โดยทำเครื่องหมาย
ลงในช่อง หน้าข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน ให้นักเรียนเติมข้อความในช่องว่างถ้ามี

6. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นทั้งหมดไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจแก้ไข
ข้อบกพร่องและนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน (รายนามอยู่ในภาคผนวก) ตรวจสอบเที่ยงตรง
(Validity) ของเนื้อหา การใช้ภาษา การสื่อความหมาย และความครอบคลุมเนื้อหาและ
ขอข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงหลังจากผู้ทรงคุณวุฒิ และอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจแก้ไข
แล้วไปทดลองใช้กับครูศิลปศึกษา จำนวน 6 คนและผู้เชี่ยวชาญทางศิลปศึกษา จำนวน 4 คน
นักเรียน จำนวน 50 คน ของโรงเรียนสังกัดต่าง ๆ ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีใช้ตัวอย่าง
ประชากร เพื่อตรวจสอบการสื่อความหมาย การใช้ภาษา แล้วนำแบบสอบถามนั้นมาปรับปรุง
ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

8. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้กับตัวอย่างประชากร ซึ่งได้แก่
ครูศิลปศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาของโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร
ทั้ง 24 เขต ตามสังกัดต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น จำนวน 145 โรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน
รวมเป็นครู 145 คน และผู้เชี่ยวชาญทางศิลปศึกษาที่เป็นตัวอย่างประชากร จำนวน 145 คน
รวมตัวอย่างประชากรทั้งหมด 290 คน

๑. นำแบบสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนไปถามความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ถึง ๖ โรงเรียนละ ๒-๓ คน รวมจำนวน ๓๐๐ คนในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ตามสังกัดหน่วยงานดังกล่าวข้างต้น เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการอภิปรายผล

๑๐. การเก็บรวบรวมข้อมูล

๑๐.๑ ขอนหนังสือจากคณบดี บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยถึงผู้อำนวยการ ผู้บริหาร ของหน่วยราชการตามสังกัดต่าง ๆ ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร อธิการวิทยาลัยครู หัวหน้าภาควิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฯลฯ เพื่อแจ้งให้ทราบวัตถุประสงค์ และขอความร่วมมือในการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล

๑๐.๒ ผู้วิจัย เป็นผู้นำแบบสอบถามไปแจกครูและผู้เชี่ยวชาญทางศิลปศึกษาที่อยู่ในโรงเรียน ทั้ง ๒๔ เขต จำนวน ๑๘๐ โรงเรียน (รวมโรงเรียนกลุ่มผู้เชี่ยวชาญทางศิลปศึกษาด้วย) และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง มีบางส่วนเท่านั้นที่ได้รับคืนทางไปรษณีย์ การแจกและเก็บรวบรวมข้อมูลทำระหว่างวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๘ ถึง วันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๘

ตารางที่ ๔ แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งและได้รับคืน

ตัวอย่างประชากร	จำนวนแบบสอบถาม		
	ส่ง	ได้คืน	ร้อยละ
๑. ครูศิลปศึกษา	๑๔๕	๑๔๐	๙๖.๕๕
๒. ผู้เชี่ยวชาญทางศิลปศึกษา	๑๔๕	๑๑๗	๘๐.๖๙
๓. นักเรียน	๓๐๐	๒๙๙	๙๙.๖๗
รวม	๕๙๐	๕๕๖	๙๔.๒๔

นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาจำนวนทั้งสิ้น ๕๕๖ ฉบับ มาตรวจสอบเพื่อเตรียมวิเคราะห์ต่อไป

11. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามขั้นตอนดังนี้ คือ

11.1 แบบสอบถามการรับรู้ของครูศิลปศึกษา และผู้เชี่ยวชาญทางศิลปศึกษา

เกี่ยวกับคุณค่าของกิจกรรมศิลปศึกษาค้นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา มี 3 คน

ตอนที่ 1. สอบถามสถานภาพของผู้ตอบ ลักษณะคำถามเป็นแบบให้เลือก

ตอบข้อที่ตรงกับผู้ตอบมากที่สุด ใช้แบบสำรวจรายการ

(Check - List) วิเคราะห์ข้อมูลโดย หาค่าความถี่

และคำร้อยละ เสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2. สอบถามการรับรู้เกี่ยวกับคุณค่าของกิจกรรมศิลปศึกษาค้นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วน

ประเมินค่า (Rating Scale) ซึ่งมีคะแนน 4 3 2 1

และ 0 ตามลำดับวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ยโดยใช้สูตร

$$2.1 \text{ หาค่าเฉลี่ย } \bar{X} = \frac{\sum X}{N} \text{ ประคอง กรรณสูต (2525:84)}$$

และแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ตามเกณฑ์ดังนี้

คะแนน 3.56 - 4.00 หมายความว่า มีคุณค่ามากที่สุด เหมาะสมมากที่สุด

คะแนน 2.56 - 3.55 หมายความว่า มีคุณค่ามาก เหมาะสมมาก

คะแนน 1.56 - 2.55 หมายความว่า มีคุณค่าปานกลาง เหมาะสมปานกลาง

คะแนน 0.56 - 1.55 หมายความว่า มีค่าน้อย เหมาะสมน้อย

คะแนน 0 - 0.55 หมายความว่า ไม่มีคุณค่าหรือมีค่าน้อยที่สุด ไม่เหมาะสมหรือเหมาะสมน้อยที่สุด

2.2 หาล้วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

โดยใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum X^2}{N} - \left(\frac{\sum X}{N}\right)^2}$$

เมื่อ S.D. = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ = ผลรวมของข้อมูลการรับรู้ทั้งหมด

$\sum X^2$ = ผลรวมกำลังสองของข้อมูลการรับรู้ทั้งหมด

N = จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

ประคอง กรรณสูต (2525 : 80)

2.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคุณค่ากิจกรรม ศิลปศึกษาคือนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตามการรับรู้ ของครูศิลปศึกษาและผู้เชี่ยวชาญทางศิลปศึกษา โดยใช้ การทดสอบ ค่า z ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

$$z = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{S^2_{\bar{X}_1} + S^2_{\bar{X}_2}}}$$

\bar{X}_1 = ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1. (ครูศิลปศึกษา)

\bar{X}_2 = ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2 (ผู้เชี่ยวชาญทางศิลปศึกษา)

$S^2_{\bar{X}_1}$ = ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของกลุ่มที่ 1

$S^2_{\bar{X}_2}$ = ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของกลุ่มที่ 2

และ $S^2_{\bar{X}}$ = $\frac{S.D.}{\sqrt{N-1}}$

S.D. = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

N = จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

ประคอง วรรณสุด (2525:106)

ตอนที่ 3. ข้อมูลที่ผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงการรับรู้ และให้ข้อเสนอแนะ

เพิ่มเติมเกี่ยวกับกิจกรรม การเรียนการสอนศิลปศึกษาระดับ

ชั้นประถมศึกษาจากแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open - Ended)

นำมาเสนอ เป็นความเรียงประกอบการอภิปรายผล

11.2 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมศิลปศึกษาที่นักเรียน

กำลังปฏิบัติอยู่ว่านักเรียนได้รับคุณค่าประการใดจากกิจกรรมศิลปศึกษานั้นมี 2 คน.

ตอนที่ 1. สอบถามสถานภาพของนักเรียน ลักษณะคำถามเป็นแบบสำรวจ

รายการ (Check - List) ให้เลือกตอบข้อที่ตรงกับผู้ตอบ

มากที่สุด เพียงข้อเดียววิเคราะห์ข้อมูลโดย หาคำร้อยละและ

เสนอ เป็นความเรียงประกอบการอภิปรายผล

ตอนที่ 2. สอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรม
ศิลปศึกษาที่นักเรียนกำลังปฏิบัติ ลักษณะคำถามเป็นแบบ
สำรวจรายการ (Check - List) วิเคราะห์ข้อมูล
โดย หาค่าร้อยละ และเสนอเป็นความเรียงประกอบการ
อภิปรายผล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย